

TRITIUM NUENEN »

Gulberg 35
5674 TE Nuenen
T. 040.29 51 951

TRITIUM PRINSENBEEK »

Groenstraat 27
4841 BA Prinsbeek
T. 076.54 29 564

TRITIUM NEER »

Steeg 27
6086 EJ Neer
T. 0475.49 81 50

TRITIUM ARKEL »

Vlietskade 1509
4241 WH Arkel
T. 0183.71 20 80

E. info@tritium.nl

I. www.tritiumadvies.nl

Laride

T.a.v. de heer M. van Oort

Bastion 58

5509 MJ VELDHOVEN

Vestiging, datum : Nuenen, 18 november 2016
Ons kenmerk : 1607/002/RV-03, versie 2
Uw kenmerk : -
Behandeld door : Robert van de Voort
Doorkiesnummer : 040.29 07 375
Gecontroleerd door : Léon Tonnaer
Betreft : **Quickscan luchtkwaliteit Centrumplan Leende, gemeente Heeze-Leende**

Geachte heer Van Oort,

In opdracht van Laride is een quickscan luchtkwaliteit uitgevoerd ten behoeve van de ontwikkeling van een nieuw centrumplan voor de kern Leende, gemeente Heeze-Leende. Voorliggende briefrapportage betreft een actualisatie van het eerder uitgebrachte briefrapport "Quickscan luchtkwaliteit Centrumplan Leende, gemeente Heeze-Leende" met documentkenmerk 1509/063/MF-05 d.d. 24 december 2015 van Tritium Advies. Het plan draagt de naam 'Centrumplan Leende' en bestaat uit een maatschappelijk programma en een woningbouwprogramma. Het maatschappelijk programma betreft de realisatie van een basisschool, kinderdagverblijf en dorps huis. Het woningbouwprogramma betreft de bouw van 26 grondgebonden woningen.

Vanwege enkele wijzigingen in het stedenbouwkundig plan is de eerder uitgebrachte briefrapportage 1607/002/RV-03 versie 1 d.d. 18 augustus 2016 in zijn geheel komen te vervallen.

Het planvoornemen past niet binnen het vigerende bestemmingsplan. Derhalve zal er een nieuw bestemmingsplan worden opgesteld. In het kader van deze juridisch-planologische procedure dient onder andere het aspect luchtkwaliteit te worden beschouwd c.q. onderzocht. Het onderzoek wordt uitgevoerd in de vorm van een quickscan. Op deze manier worden eventuele risico's en randvoorwaarden, maar ook de kansen voor een mogelijk ontwerp zichtbaar.

Op plaatsen waar de blootstelling significant is dient de luchtkwaliteit te worden getoetst aan de hiervoor gestelde grenswaarden. De ontwikkeling van nieuwe woningen, basisschool en kinderdagverblijf voldoet aan dit blootstellingscriterium. Een situatietekening van het plangebied is opgenomen in bijlage 1.

Wettelijk kader

Sinds 15 november 2007 zijn de belangrijkste bepalingen over luchtkwaliteitseisen opgenomen in de Wet milieubeheer (hoofdstuk 5, titel 5.2 Wm). Hiermee is het Besluit luchtkwaliteit 2005 (Blk 2005) vervallen. Omdat titel 5.2 handelt over luchtkwaliteit staat deze ook wel bekend als de "Wet luchtkwaliteit". Titel 5.2 van de Wet milieubeheer kent een aantal nieuwe begrippen zoals 'niet in betekenende mate' (NIBM) en het

Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Voor nieuwe plannen betekent dit dat er nagegaan dient te worden of het plan past binnen het Besluit en/of de ministeriële regeling 'niet in betekenende mate'.

Kleine en grote projecten

Niet alle ruimtelijke projecten hoeven in het NSL te worden opgenomen. Nederland telt een paar duizend bouwprojecten. Het overgrote deel ervan heeft vrijwel geen invloed op de luchtkwaliteit. Daarom introduceert Titel 5.2 van de Wet milieubeheer 'kleine' en 'grote' projecten. Een paar honderd grote projecten dragen 'in betekenende mate' bij aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Het gaat vooral om bedrijventerreinen en infrastructuur (wegen). Wat het begrip 'in betekenende mate' precies inhoudt, staat in een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB). In hoofdlijnen komt het erop neer dat 'grote' projecten die jaarlijks meer dan 3 procent bijdragen aan de jaargemiddelde norm voor fijn stof en stikstofdioxide (1,2 microgram per m³) een 'betekend' negatief effect hebben op de luchtkwaliteit. 'Kleine' projecten die minder dan 3 procent bijdragen, kunnen doorgaan zonder toetsing. Dat betekent bijvoorbeeld dat lokale overheden een woonwijk van minder dan 1500 woningen bij één ontsluitingsweg en 3000 woningen bij twee ontsluitingswegen, niet hoeven te toetsen aan de normen voor luchtkwaliteit. Voor kantoorlocaties met één ontsluitingsweg geldt een grens van 100.000 m² bruto vloeroppervlak.

Als een project de 'in betekenende mate' grens wel overschrijdt zijn er twee mogelijkheden. Of een overheid besluit om het project onder te brengen in het NSL of men besluit om projectsaldering toe te passen. Een extra mogelijkheid die de wet geeft is het toepassen van extra maatregelen ter plekke (die onlosmakelijk met het project verbonden dienen te zijn), waardoor de verslechtering onder de NIBM grens komt. Een voordeel van Titel 5.2 van de Wet milieubeheer is ook dat grote projecten niet meer rechtstreeks hoeven te worden getoetst aan de normen. Als een groot project is opgenomen in het NSL, hoeft de verantwoordelijke overheid in de planprocedure (bijvoorbeeld het bestemmingsplan) niet meer te toetsen aan de normen, zoals het geval was in het Blk 2005. De overheid kan veelal volstaan met een onderbouwing door aan te geven dat het project is opgenomen in het NSL. Het NSL zorgt ervoor dat het negatieve effect van deze projecten wordt gecompenseerd met een groot pakket landelijke maatregelen. Met ingang van 1 augustus 2009 is het NSL van kracht. Het NSL had aanvankelijk een looptijd van 5 jaar, maar is thans verlengd tot en met 31 december 2016.

Fijnstof en gezondheid

PM₁₀

In Nederland overschrijden de concentraties fijnstof vooral de normen binnen 100 meter van een drukke snelweg, of binnen 50 meter van een drukke stedelijke weg. In grote gemeenten in Nederland wordt hierdoor tot 10% van de bevolking aan te veel fijnstof blootgesteld. Niettemin zijn de concentraties vanaf de jaren tachtig van de twintigste eeuw gedaald. Dit is voornamelijk te danken aan maatregelen in de industrie, met name door ontzweveling van de schoorsteenemissies en bij auto's door schonere motoren en katalysatoren. Bij dieselauto's zijn in toenemende mate roetfilters in gebruik.

PM_{2,5}

Het is bekend dat gezondheidsschade vooral optreedt door de kleinere fractie van de deeltjes-grootteverdeling: de PM_{2,5}. Deze deeltjes dringen het diepst door in de longen en richten de meeste schade aan. Deze fractie wordt ook voor een groot deel door mensen veroorzaakt, vooral door wegverkeer en scheepvaart. De grootste massafractie in PM_{2,5} is tegenwoordig afkomstig van stikstof(mon)oxiden (NO) van vrachtverkeer, ozon uit fotochemische reactie en van ammoniak uit de bio-industrie.

De kleine zwevende deeltjes komen bij inademing in de longen terecht. Deeltjes groter dan 10 micrometer (een honderdste millimeter) worden door de neus vastgehouden en uitgescheiden via het slijmvlies.

De kleine deeltjes kunnen op de volgende wijzen schadelijk zijn voor de gezondheid:

- veroorzaken van ontstekingsreacties;
- bemoeilijken zuurstofopname;
- hartschade:
 - ontstekingsreacties doen radicalen vrijkomen;
 - infarct door toenemende viscositeit van het bloed;
 - negatieve beïnvloeding hartspierfunctie door neurologische effecten.

Epidemiologische en toxicologische studies wijzen uit dat in Nederland jaarlijks enige duizenden mensen vroegtijdig overlijden door kortdurende blootstelling aan fijnstof. De mortaliteit door chronische blootstelling is mogelijk een veelvoud hiervan. De duur van de levensverkorting is vermoedelijk kort: enkele dagen tot maanden. Naast mortaliteit speelt bij fijnstof morbiditeit echter een belangrijke rol: door blootstelling aan fijnstof worden veel mensen ziek. Bij mensen met luchtwegaandoeningen en hart- en vaatziekten verergert blootstelling aan fijnstof hun symptomen.

Studies wijzen uit dat er geen veilige ondergrens is bij blootstelling aan fijnstof: hoe klein de blootstelling ook is, er is altijd een meetbaar schadelijk effect op de gezondheid. De huidige normen zijn derhalve een compromis tussen gezondheidsbelangen en socio-economische belangen.

PM_{2,5}

Sinds 2008 is een Europese richtlijn (2008/50/EG) voor luchtkwaliteit van kracht. Een belangrijke wijziging in deze richtlijn is de invoering van grenswaarden voor de jaargemiddelde concentratie en gemiddelde stedelijke achtergrondconcentratie van PM_{2,5}. Voor zowel vergunningverlening als de ruimtelijke ordening is tevens de grenswaarde voor PM_{2,5} van belang. Deze grenswaarde (jaargemiddelde concentratie) bedraagt 25 µg/m³.

Voor het bepalen van de PM_{2,5} concentraties is geen rekenmethode beschikbaar. Uit de achtergrondwaarden kan een verhouding worden bepaald tussen PM₁₀ en PM_{2,5}. Deze ligt in de periode van 2015 tot 2020 tussen 60% en 65%, met andere woorden de concentratie PM_{2,5} ligt altijd lager dan de concentratie PM₁₀.

Monitoring NSL

Sinds 2010 vindt jaarlijks een monitoring plaats van het NSL. Daarmee volgen de overheden de ontwikkeling van de luchtkwaliteit. Het instrument waarmee de overheden deze monitoring uitvoeren heet de NSL-Monitoringstool. Als uit de monitoring blijkt dat de doelstellingen van het NSL niet worden gehaald, kunnen de overheden besluiten om extra maatregelen te treffen.

Luchtkwaliteit ter plaatse van het plangebied

Het planvoornemen, bestaande uit de realisatie van een basisschool, kinderdagverblijf, dorps huis en in totaal 26 woningen, behoort vanwege de beperkte omvang automatisch tot de categorie van gevallen die niet in betekenende mate bijdragen aan luchtverontreiniging. Uit het door RA infra uitgevoerde parkeer- en verkeersonderzoek blijkt bovendien dat het planvoornemen niet tot een significante toename van verkeer leidt. Een toets aan de 3%-grens kan derhalve achterwege blijven. De blootstelling aan luchtverontreiniging dient echter wel in kaart te worden gebracht en te worden getoetst aan de hierbij gestelde eisen.

Via de NSL-Monitoringstool zijn de concentraties ter plaatse van het plangebied voor de jaren 2020 en 2030 afgelezen. Een grafische weergave hiervan is opgenomen in bijlage 2. Uit de controle blijkt dat de jaargemiddelde grenswaarden voor NO₂, PM₁₀ en PM_{2,5} voor de jaren 2020 en 2030 niet worden overschreden.

Besluit gevoelige bestemmingen

Op 16 januari 2009 is het Besluit gevoelige bestemmingen in werking getreden. Met deze AMvB wordt de vestiging van zogeheten 'gevoelige bestemmingen' - zoals een school - in de nabijheid van provinciale en Rijkswegen beperkt. Dit heeft consequenties voor de ruimtelijke ordening. Het besluit is gericht op bescherming van mensen met een verhoogde gevoeligheid voor fijn stof (PM₁₀) en stikstofdioxide (NO₂), met name kinderen, ouderen en zieken. De volgende gebouwen met de bijbehorende terreinen zijn aangemerkt als gevoelige bestemming: scholen, kinderdagverblijven, en verzorgings-, verpleeg- en bejaardentehuizen. Het Besluit gevoelige bestemmingen is derhalve van toepassing op het onderhavige plan.

De beoogde nieuwe basisschool en kinderdagverblijf zijn niet binnen de onderzoekszone (300 meter) van de Rijksweg A2 gelegen. Derhalve is een luchtkwaliteitsonderzoek niet aan de orde. Bovendien worden de grenswaarden niet overschreden en maakte het vigerend bestemmingsplan reeds een school mogelijk. De voormalige basisschool (Schoolstraat 4-6) is echter enige tijd geleden gesloopt.

Conclusie

Samenvattend kan worden gesteld dat Titel 5.2 van de Wet milieubeheer geen beperkingen oplegt aan het Centrumplan Leende. Het planvoornemen, bestaande uit de realisatie van een basisschool, kinderdagverblijf, dorps huis en in totaal 26 woningen, behoort vanwege de beperkte omvang automatisch tot de categorie van gevallen die niet in betekenende mate bijdragen aan luchtverontreiniging. Raadpleging van de NSL-Monitoringstool laat voorts zien dat de jaargemiddelde grenswaarden voor de jaren 2020 en 2030 niet worden overschreden zodat een goed woon- en leefklimaat met betrekking tot het aspect luchtkwaliteit is gewaarborgd.

Wij vertrouwen erop u hiermee op passende wijze van dienst te zijn geweest.

Met vriendelijke groet,

Tritium Advies

ir. R.A.C. van de Voort
Senior projectleider RO

Bijlagen:

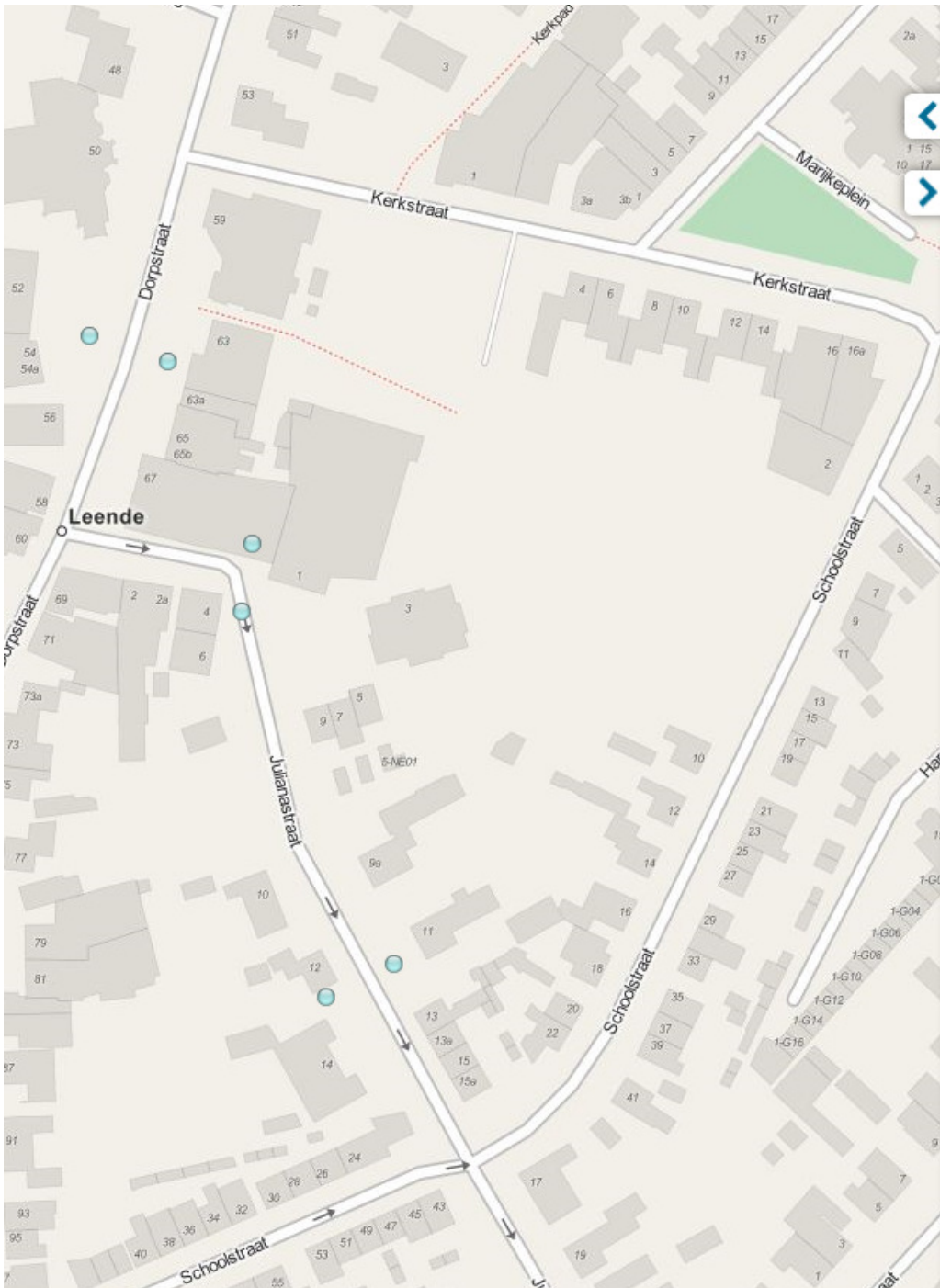
- 1 situatietekening
- 2 achtergrondbelastingen NSL-Monitoringstool

BIJLAGE 1:

BIJLAGE 2:



Inloggen



Modus

Monitoring NSL

Filter

Monitoringsronde

Monitoring NSL 2015

Jaar

2020

Focus op jurisdictie

Kies jurisdictie

Rekenpunten tonen

Rekenpunt kenmerk

NO2-concentratie

Alleen toetspunten

< 35 µg/m3

35 - 38.5 µg/m3

38.5 - 40.5 µg/m3

40.5 - 42.5 µg/m3

> 42.5 µg/m3

Wegvakken tonen

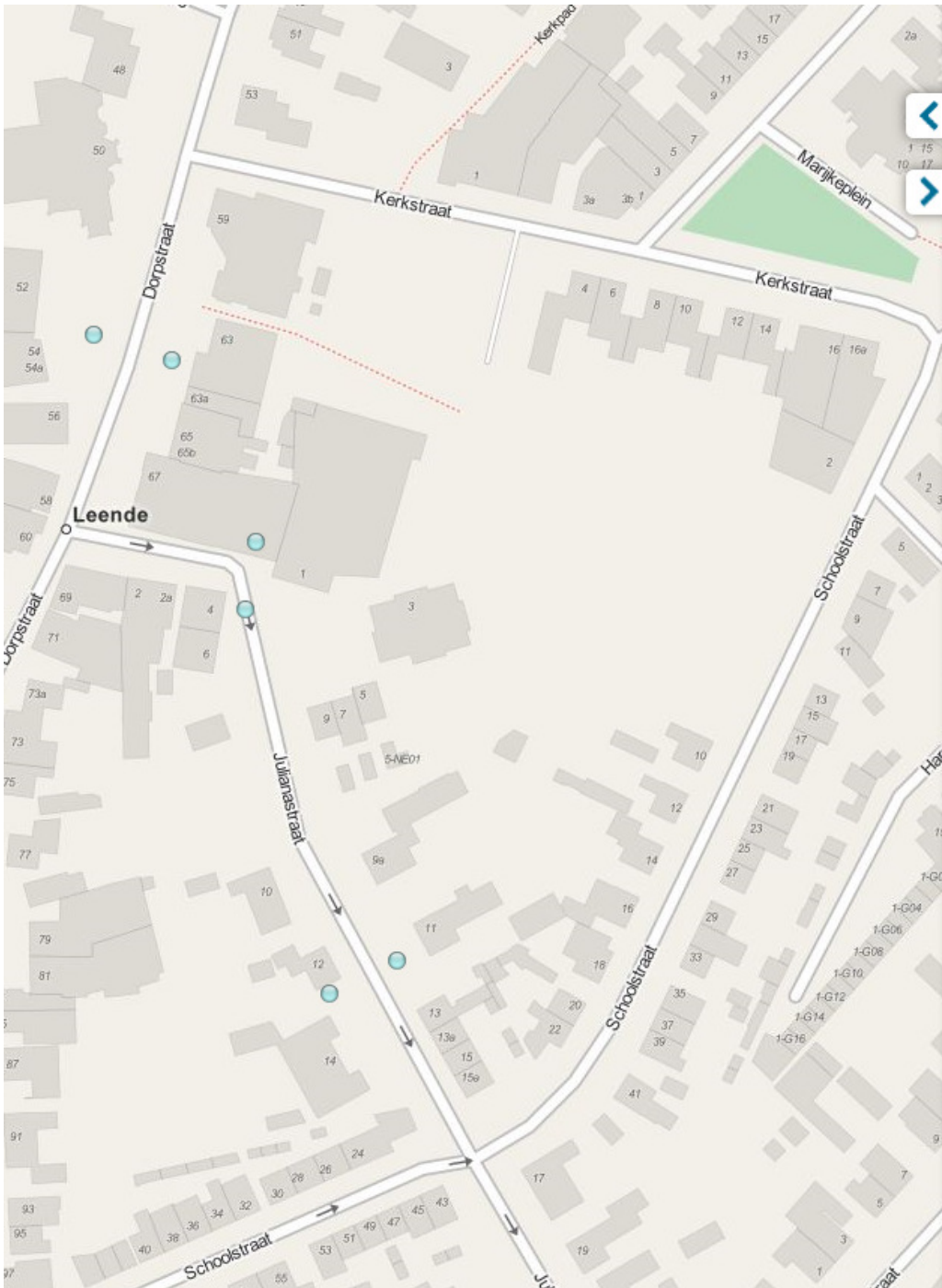
Overdrachtslijnen tonen

Maatregelen

Correcties

NWB wegen

Topografische kaart



Modus

Monitoring NSL

Filter

Monitoringsronde

Monitoring NSL 2015

Jaar

2030

Focus op jurisdictie

Kies jurisdictie

Rekenpunten tonen

Rekenpunt kenmerk

NO2-concentratie

Alleen toetspunten

< 35 µg/m3

35 - 38.5 µg/m3

38.5 - 40.5 µg/m3

40.5 - 42.5 µg/m3

> 42.5 µg/m3

Wegvakken tonen

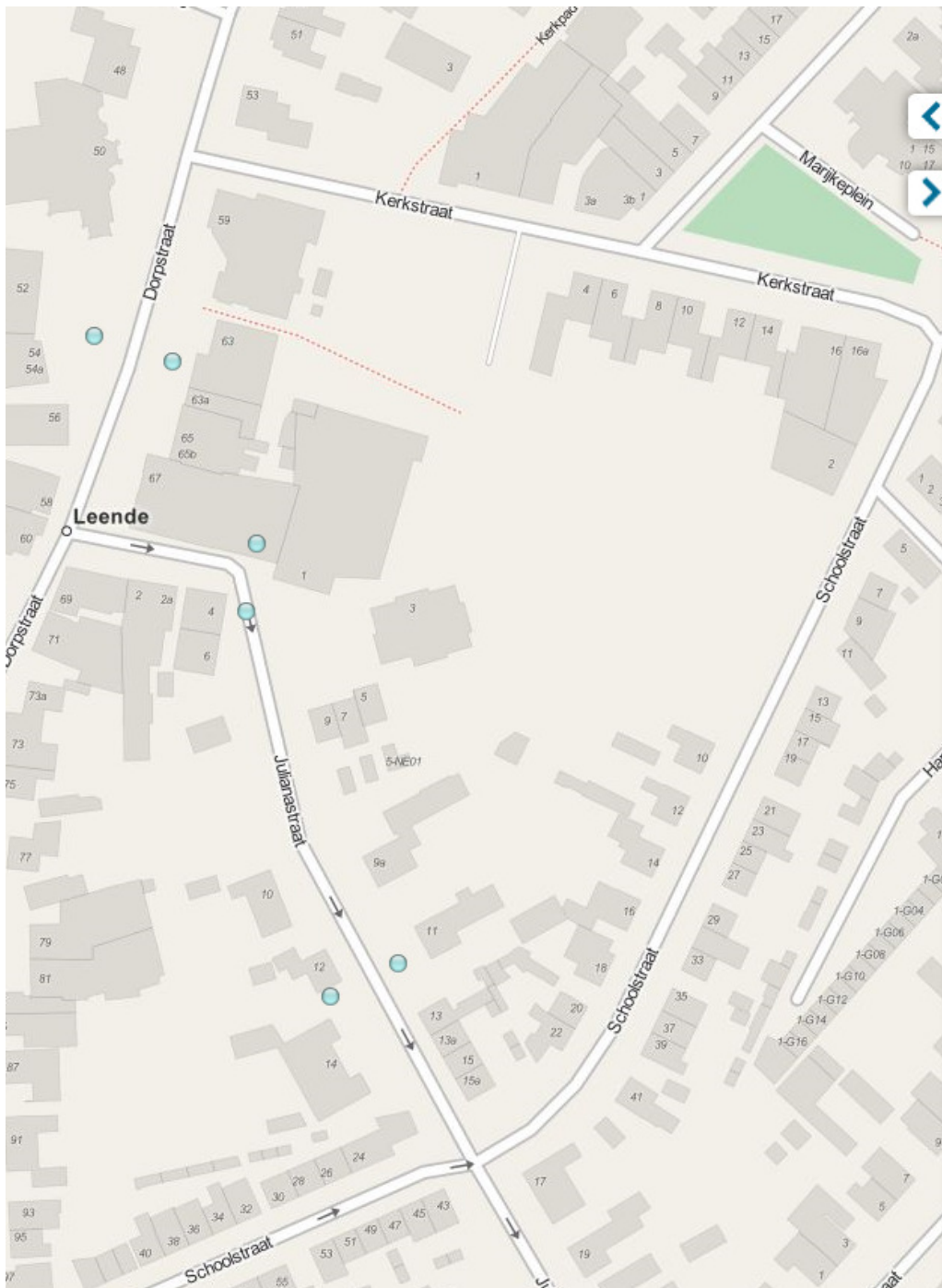
Overdrachtslijnen tonen

Maatregelen

Correcties

NWB wegen

Topografische kaart



Modus

Monitoring NSL

Filter

Monitoringsronde

Monitoring NSL 2015

Jaar

2020

Focus op jurisdictie

Kies jurisdictie

Rekenpunten tonen

Rekenpunt kenmerk

PM10-concentratie

Alleen toetspunten

< 35 µg/m³

35 - 38.5 µg/m³

38.5 - 40.5 µg/m³

40.5 - 42.5 µg/m³

> 42.5 µg/m³

Wegvakken tonen

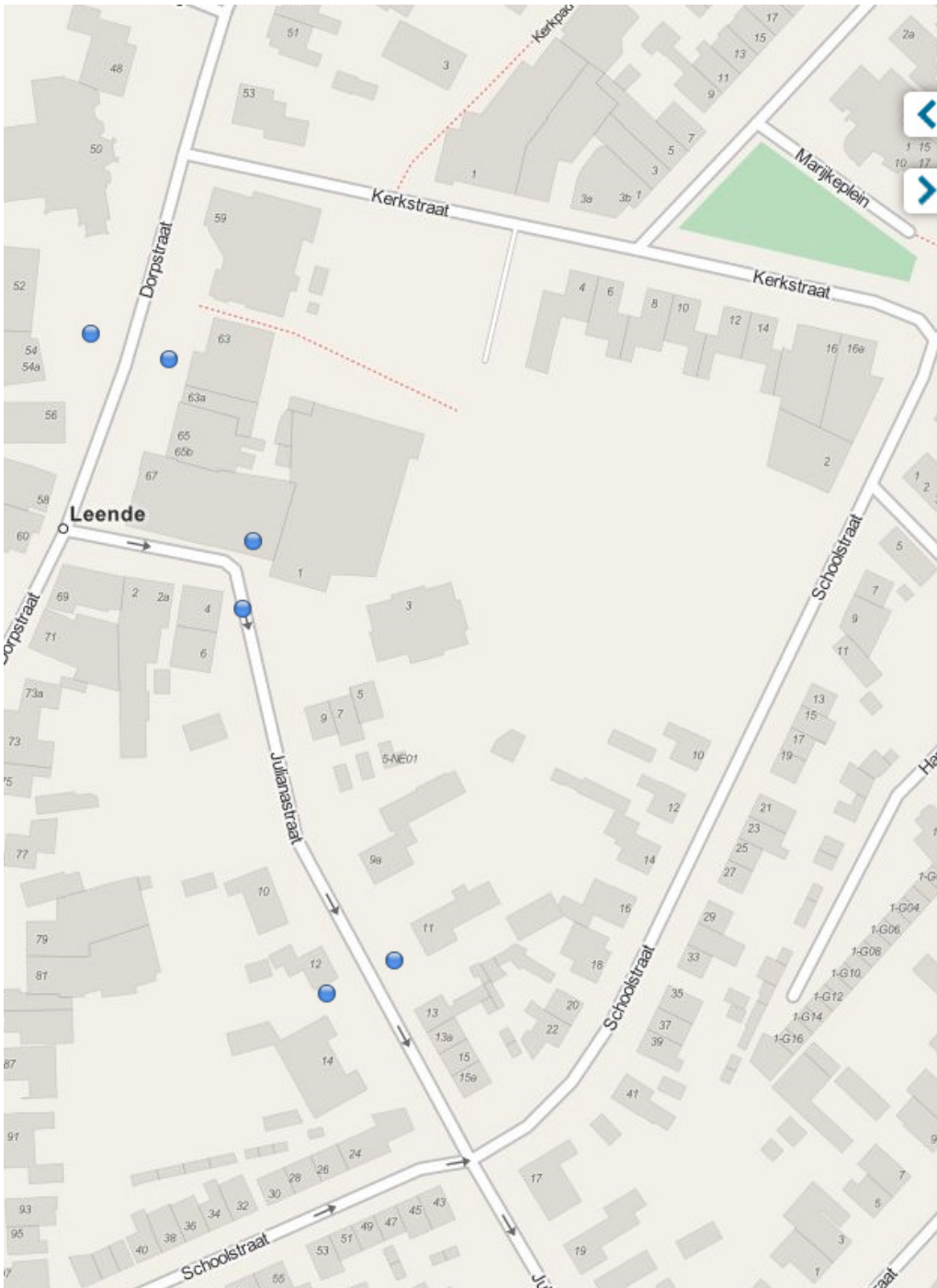
Overdrachtslijnen tonen

Maatregelen

Correcties

NWB wegen

Topografische kaart



Modus

Monitoring NSL

Filter

Monitoringsronde

Monitoring NSL 2015

Jaar

2020

Focus op jurisdictie

Kies jurisdictie

Rekenpunten tonen

Rekenpunt kenmerk

PM10 overschrijdingsdagen

Alleen toetspunten

< 35 dagen

35 - 37 dagen

37 - 38 dagen

38 - 39 dagen

> 39 dagen

Wegvakken tonen

Overdrachtslijnen tonen

Maatregelen

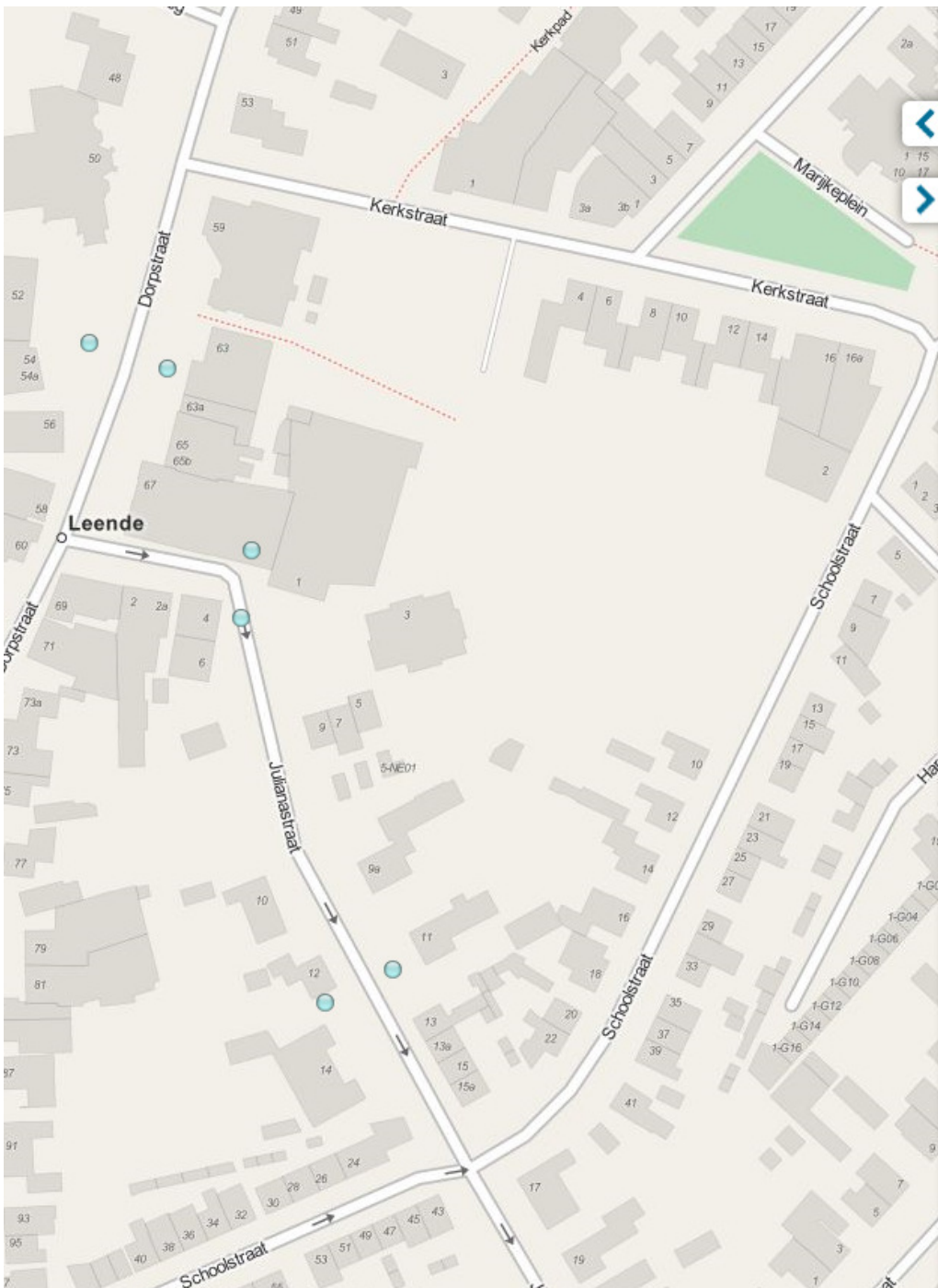
Correcties

NWB wegen

Topografische kaart



Inloggen



Modus

Monitoring NSL

Filter

Monitoringsronde
Monitoring NSL 2015

Jaar
2030

Focus op jurisdictie
Kies jurisdictie

Rekenpunten tonen

Rekenpunt kenmerk
PM10-concentratie

Alleen toetspunten

< 35 µg/m³

35 - 38.5 µg/m³

38.5 - 40.5 µg/m³

40.5 - 42.5 µg/m³

> 42.5 µg/m³

Wegvakken tonen

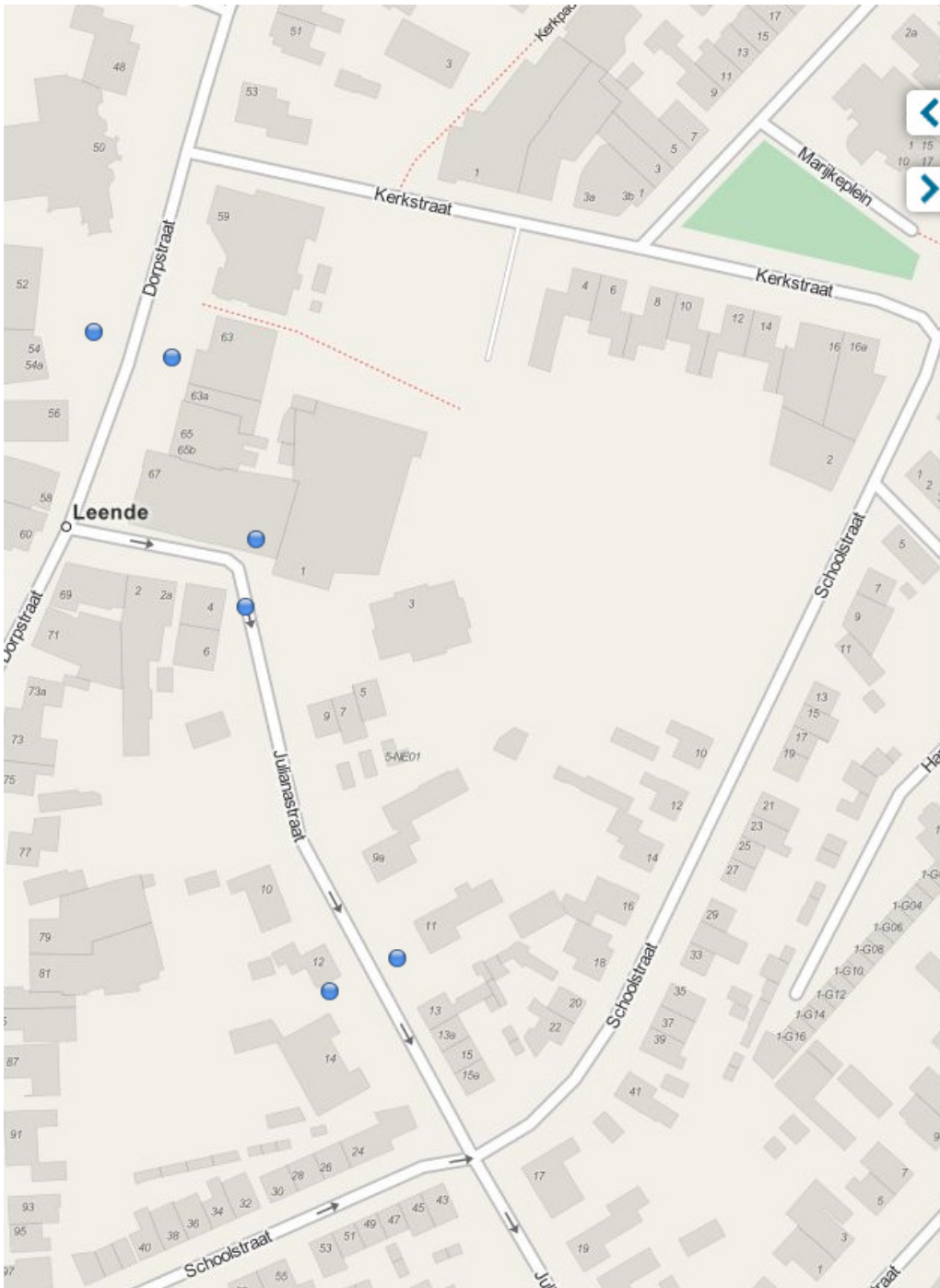
Overdrachtslijnen tonen

Maatregelen

Correcties

NWB wegen

Topografische kaart



Modus

Monitoring NSL

Filter

Monitoringsronde

Monitoring NSL 2015

Jaar

2030

Focus op jurisdictie

Kies jurisdictie

Rekenpunten tonen



Rekenpunt kenmerk

PM10 overschrijdingsdagen

Alleen toetspunten



< 35 dagen



35 - 37 dagen



37 - 38 dagen



38 - 39 dagen



> 39 dagen



Wegvakken tonen



Overdrachtslijnen tonen



Maatregelen



Correcties

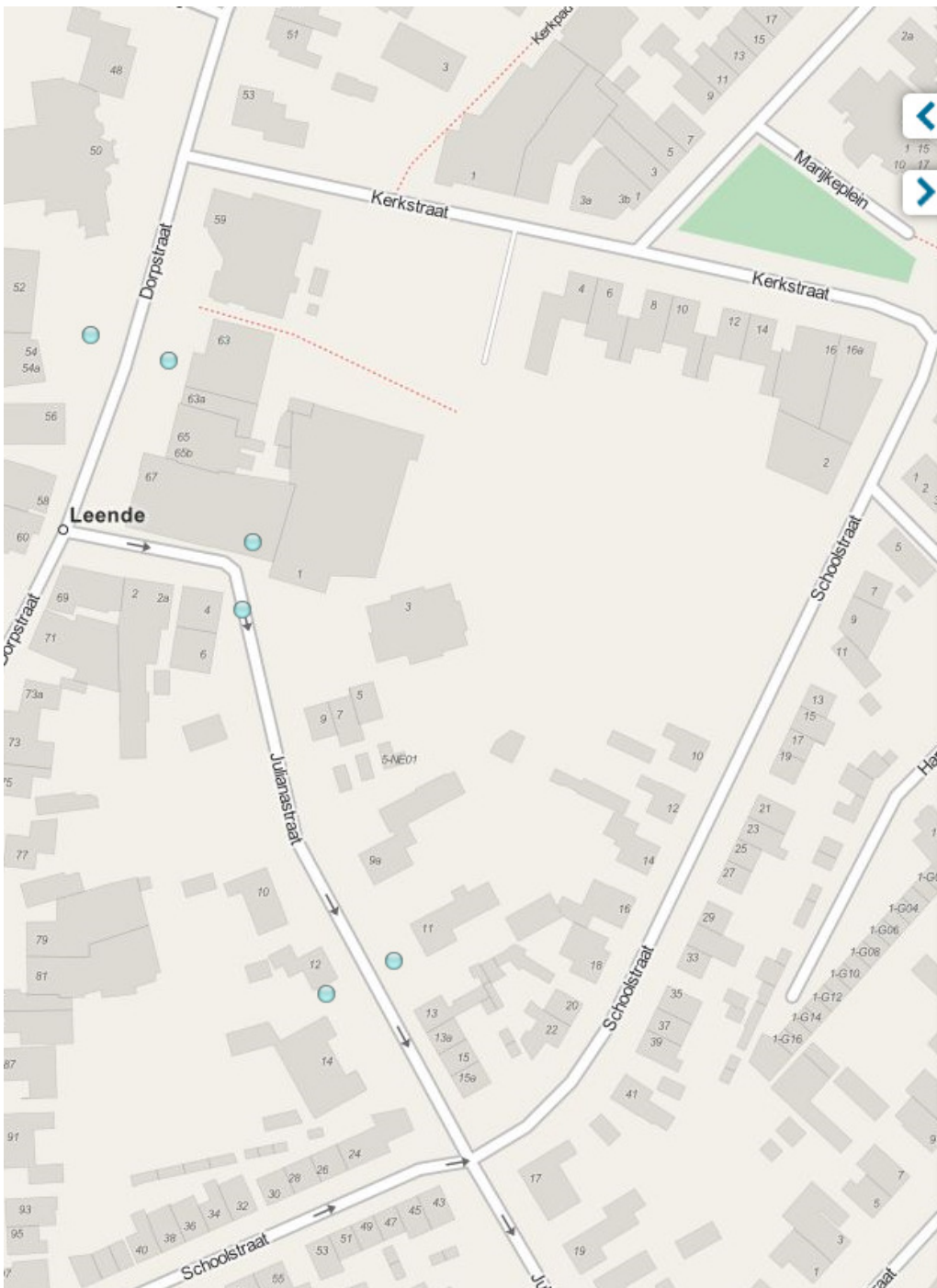


NWB wegen



Topografische kaart





Modus

Monitoring NSL

Filter

Monitoringsronde

Monitoring NSL 2015

Jaar

2020

Focus op jurisdictie

Kies jurisdictie

Rekenpunten tonen

Rekenpunt kenmerk

PM2.5-concentratie

Alleen toetspunten

- < 20 µg/m3
- 20 - 23.5 µg/m3
- 23.5 - 25.5 µg/m3
- 25.5 - 27.5 µg/m3
- > 27.5 µg/m3

Wegvakken tonen

Overdrachtslijnen tonen

Maatregelen

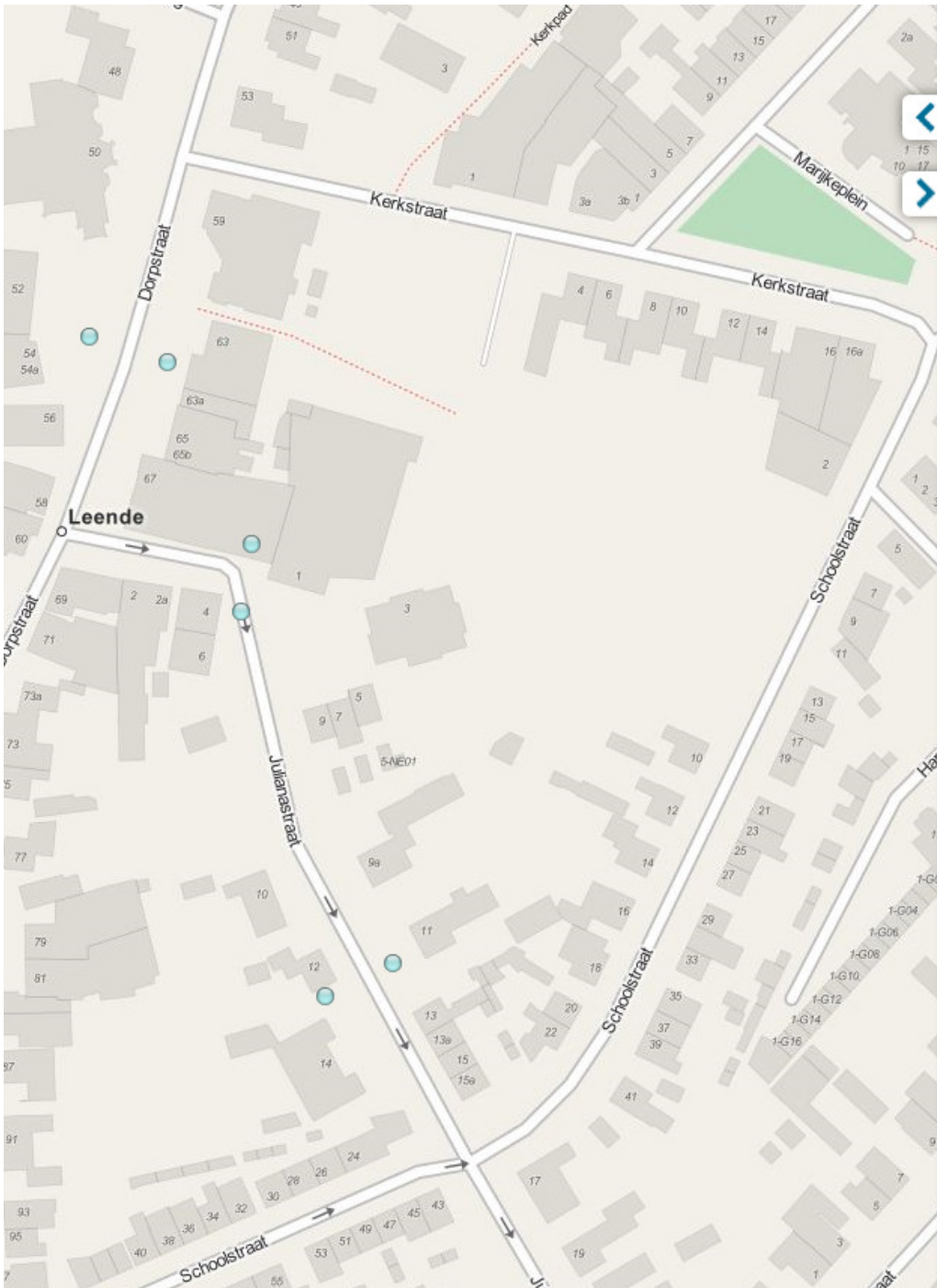
Correcties

NWB wegen

Topografische kaart



Inloggen



Modus

Monitoring NSL

Filter

Monitoringsronde
Monitoring NSL 2015

Jaar
2030

Focus op jurisdictie
Kies jurisdictie

Rekenpunten tonen

Rekenpunt kenmerk
PM2.5-concentratie

Alleen toetspunten

< 20 µg/m3

20 - 23.5 µg/m3

23.5 - 25.5 µg/m3

25.5 - 27.5 µg/m3

> 27.5 µg/m3

Wegvakken tonen

Overdrachtslijnen tonen

Maatregelen

Correcties

NWB wegen

Topografische kaart